

Kompletan vodič za kompostiranje kod kuće

FORK
TO FARM

ZERO
WASTE
MONTENEGRO

FORK TO FARM

Transformacija otpada u koristan kompost: Kompletan vodič za kompostiranje kod kuće

Dobrodošli u svijet kompostiranja, gdje kuhinjski ostaci i organski otpad iz dvorišta postaju hranjivi humus za vaše vrtne i saksijske biljke! Kompostiranje nije samo ekološki dobro, već i izuzetno isplativo. Kompostiranje je prirodni način recikliranja organskih materijala, kuhinjskih ostataka i otpada iz dvorišta, u vrijedan dodatak zemlji poznat kao kompost ili humus. Kompostiranjem kod kuće, možete smanjiti otpad, smanjiti potrebu za čestim pražnjenjem kante za smeće, obogatiti svoju zemlju i doprinijeti zdravijoj okolini.

U ovom vodiču ćemo vas sprovesti kroz proces kompostiranja u dvorištu koristeći kantu i Bokashi efektivne mikroorganizme - preparat Eko EM Plus. Mikroorganizmi igraju ključnu ulogu u ovom procesu razgradnje materijala putem prirodne dekompozicije.

Kod kuće, kompostiranje počinje sakupljanjem kuhinjskih otpadaka, poput kore od voća i povrća, taloga od kafe i ljuski od jaja, zajedno sa otpadom iz dvorišta kao što su lišće, pokošena trava i grančice. Ovi materijali pružaju neophodnu ravnotežu ugljenika i azota za proces kompostiranja.

→ Korak 1: Primite svoj komplet za kompostiranje

Kao dio naše inicijative za kompostiranje, domaćinstva sa teritorija opština Danilovgrad i Tuzi, a koja imaju dvorište i raspoložena su da kompostiraju svoj organski otpad u dvorištu. Oni će dobiti komplet za kompostiranje koji sadrži kantu sa karbonskim filterom za odlaganje otpada iz kuhinje i Bokashi tečnost sa efektivnim mikroorganizmima - Eko EM Plus koji ubrzavaju proces kompostiranja. Ove kante su kompaktne, otporne na mirise i jednostavne za upotrebu, što kompostiranje čini pogodnim za svakoga.

→ Korak 2: Izgradnja mjesta za kompost u vašem dvorištu

Prvo treba da odredite mjesto za kompost u vašem dvorištu. Odaberite lako pristupno mjesto sa dobrom drenažom. Ovdje ćete odlagati sadržaj kante sa otpadom iz kuhinje kada je napunite, kao i svoj baštenski otpad. Nije neophodno da ograđujete mjesto za kompost ali ako želite, možete koristiti materijale koje već imate, poput žice, dasaka, paleta ili blokova. Bitno je samo da ima dovoljno protoka vazduha i vlage.

→ Korak 3: Šta ide u kompost?

Počnite sakupljanjem organskog otpada.

U kompost mogu ići dvije vrste otpada koje se svrstavaju u "zelene" i "braon" organske materije:

Materijali bogati azotom („zeleni“)	Materijali bogati ugljenikom („braon“):
Ostaci voća i povrća	Suvo lišće
Pokošena trava	Stabljike i grančice biljaka
Talog kafe	Isjeckani papir (nesjajni, nebojeni) i isjeckane papirne braon kese,
Papirne kesice od čaja (bez spajalica)	Isjeckani karton (bez premaza od voska, trake ili lijepka)
Zgnječene ljuske od jaja	Netretirano drvo (bez eksera)

Šta ne bi trebalo stavljati u kompost:

- Mesni proizvodi i masnoće: Oni mogu privući štetočine i izazvati neugodan miris;
- Otpad od kućnih ljubimaca: Fekalije od pasa ili mačaka nisu prikladne za kompostiranje zbog rizika od širenja bolesti;
- Tretirano drvo i boje: Materijali koji su tretirani hemikalijama nisu prikladni za kompostiranje.

**Ovdje možete pristupiti [kompletnoj tabeli vrsta organskog otpada za kompostiranje](#)*

→ Korak 4: Kanta za kuhinju sa karbonskim filterom

Ova kanta stoji u kuhinji ili bilo kojem drugom mjestu koje Vam je pogodno. U kantu za kompostiranje sakupljate sav organski otpad koji nastaje u kuhinji (kore od voća i povrća, zdrobljene ljuske od jaja, talog od kafe). Kada napunite kantu, ispraznite je na mjesto za odlaganje komposta u vašem dvorištu sa ostalim baštenskim otpadom, i ravnomjerno rasporedite. Nastavite da radite isti postupak svaki sljedeći put kada se vaša kanta za kompost u kuhinji napuni.

→ Korak 5: Bokashi tečnost sa efektivnim mikroorganizmima (Eko EM Plus) za ubrzavanje procesa kompostiranja

Tokom narednog perioda, vaše mjesto za kompostiranje će se postepeno puniti. Kada se napuni, brzo ćete primijetiti smanjenje zapremine materijala usled raspadanja. Ovo je znak da se vaš trud oko kompostiranja isplatio!

Posprskajte Bokashi efektivne mikroorganizme preko svakog sloja da biste pokrenuli proces kompostiranja i ubrzali razlaganje. Kada dodajete novi sloj organskog otpada u kantu posprskajte ga Bokashi tečnošću sa efektivnim mikroorganizmima. U tu svrhu je najbolje napraviti rastvor preparata "Eko EM Plus" i vode u odnosu 1:100 u korist vode. (10 ml Eko EM Plus-a na 1 litar vode). Isto uradite kada dodajete novi sloj otpada u mjesto za kompost u dvorištu. Ovi korisni – efektivni mikroorganizmi neprestano rade na razgradnji organske materije u hranjivi kompost. Oni ubrzavaju proces kompostiranja i čine ga lakšim, bržim i sigurnijim, sprječavajući truljenje i emisiju štetnih gasova.

**Detaljno uputstvo za korišćenje Bokashi tečnosti (Eko EM Plus) nađite [ovdje](#)*

**Najčešće nedoumice i odgovore vezane za Bokashi tečnost nađite [ovdje](#)*

→ Korak 6: Savjeti za održavanje

Održavajte svoju kompostnu gomilu u dvorištu redovno je okrećući kako biste prozračili materijale i podstaknuli razgradnju. Ako primijetite da je kompost suv, dodajte malo vode da biste održali optimalne uslove za kompostiranje. Uz pravilno postupanje, vaša kompostna gomila će se zagrijati, što ukazuje da mikroorganizmi rade na razgradnji materijala.

**Ovdje možete pronaći najčešće [nedoumice i odgovore](#)*

→ Korak 7: Korišćenje vašeg komposta

Nakon nekoliko mjeseci kompostiranja, vaša gomila će se pretvoriti u hranjiv kompost ili humus spreman za upotrebu u vašem vrtu. Znaćete da je kompost spreman za upotrebu ako ima tamnu, mrvičastu teksturu i zemljani miris. Ako želite, možete prosijati kompost kako biste uklonili materijale koji se nisu potpuno razgradili. Rasporedite gotov kompost oko vaših biljaka, umiješajte ga u zemlju ili ga koristite kao prirodno đubrivo za ishranu biljaka u bašti.

→ Korak 7: Uživanje u prednostima

Kompostiranjem kod kuće uz pomoć mikroorganizama, manje otpada završava na deponiji, rjeđe praznite vašu kantu za smeće, obogaćujete svoje tlo, poboljšavate rast biljaka i smanjujete potrebu za hemijskim gnojivima.

